

Pomoc musí byť efektívna a transparentná, žiadajú západoslovenskí poľnohospodári

Ing. Stanislav NEMEC, tlačový hovorca Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory

NITRA - Pripravované koncepčné dokumenty z dielne Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka (MPRV) SR, Program rozvoja vidieka (PRV) i viaceré aktuálne problémy chlebového odvetvia boli v piatok 12. septembra 2014 v Nitre na programe informačného dňa pre poľnohospodárov a potravinárov západoslovenskej oblasti. Ako uviedol rezortný minister Ľubomír Jahnátek, pre slovenské poľnohospodárstvo je charakteristický značný pokles zamestnanosti, ktorá sa znížila zo 108 900 osôb v roku 2002 na predminuloročných 52 800 zamestnancov, teda o viac ako 50 %.

„Potrebujeme dosiahnuť rozvoj agrosektora, ku ktorému môže prispieť aj nevyhnutná generačná obmena“, povedal Ľ. Jahnátek. „V súčasnosti takmer tri štvrtiny všetkých pracovníkov v poľnohospodárstve sú staršie ako 40 rokov, čo svedčí o prestarnutosti zeleného odvetvia. Zhoršuje sa tiež vzdelanostná štruktúra agrárnej populácie, spomedzi ktorej až 70 % má iba základné alebo učňovské vzdelanie. V produktivite práca zaostáva tento sektor zhruba o 3-tisíc eur na zamestnanca ročne a minuloročná priemerná mesačná mzda dosiahla iba 78 % priemeru slovenskej ekonomiky“.

„Je nesprávne uvažovať, že podpora malých, mladých a rodinných farmárov má prispieť k rozbitiu tých veľkých“, zdôraznil minister. „Naším cieľom nie je atomizovať veľké subjekty, ale vhodne ich doplniť z hľadiska diverzifikácie a zamestnanosti. Vychádza nám, že túto špecifickú kategóriu má zmysel podporovať len vtedy, keď sa dokáže odlišiť od ostatných poľnohospodárov. Aj preto nebude na poskytnutie osobitnej podpory stačiť to, že žiadateľ spĺňa napríklad vekové kritérium pre mladého farmára. V každom prípade bude musieť priložiť k žiadosti podnikateľský plán, z ktorého bude zrejmé, čomu sa chce venovať a či spĺňa všetky ostatné kritériá“.

Predseda Regionálnej poľnohospodárskej a potravinárskej komory a predseda Združenia pestovateľov obilnín Jozef Urminský podporil iniciatívu Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory (SPPK) na zrušenie inštitútu externých hodnotiteľov, ktorí mohli prideľovať posudzovaným projektom v rámci PRV až 30 bodov a tým rozhodnúť o ich úspešnosti. „Z môjho pohľadu nebolo ich konanie transparentné a zrozumiteľné, preto sa prihovám za návrat k praxi, ktorú sme tu v súčasnosti so SPPK už mali. Ak budú pre jednotlivé kritériá stanovené jasné zásady, každý žiadateľ si dokáže spočítať bodovú hodnotu svojho projektu. Tým nehovorím, že v hodnotiacom procese nahradí riadiaci orgán, ale mal byť mať možnosť skontrolovať jeho hodnotenie a posúdiť ho s tým svojim“.

Generálny riaditeľ sekcie poľnohospodárstva a potravinárstva MPRV SR Ján Vajs konštatoval, že chovatelia dojníc už z európskych zdrojov dostali v úhrne 28 miliónov eur z Pôdohospodárskej platobnej agentúry (PPA) a ďalšie prostriedky z národných zdrojov by mali obdržať chovatelia dojíciach kráv, oviec a kôz. Už 92 % platieb na ošípané bolo uhradených prostredníctvom Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centa (NPPC). Uzavreté boli výpočty podpôr hydiny, ktoré by mali chovatelia získať na účty ešte v tomto mesiaci. Potom prídu na rad dojnice a dojčiacie kravy, pričom celkom cez tento kanál „pritečie“ do poľnohospodárskej prvovýroby asi 12 miliónov eur.

Bratislava, 12. septembra 2014